

Täysistunto

Keskiviikko 15.6.2016 klo 13.59—21.01

6. Hallituksen esitys eduskunnalle tupakkalaksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi Hallituksen esitys eduskunnalle tupakkalaksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi annetun hallituksen esityksen (HE 15/2016 vp) täydentämisestä

Hallituksen esitys HE 15/2016 vp
Hallituksen esitys HE 58/2016 vp
Valiokunnan mietintö StVM 7/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö StVM 7/2016 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä.

Keskustelu

16.34 **Tuula Haatainen sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! EU:n tupakkatuotedirektiivillä tiukennetaan nyt tupakkatuotteiden valmistamista ja pakkauksia koskevia säädöksiä ja laajennetaan sääntelyn alaa. Direktiivi pannaan täytäntöön uudella tupakkalailalla ja sen nojalla annettavilla säädöksillä. Samalla lakiin ehdotetaan direktiivin ulkopuolisia uudistuksia.

Direktiiviin perustuen esityksessä ehdotetaan uutta sääntelyä muun muassa tupakkatuotteiden aineosiin ja päästöihin sekä niihin koskeviin valmistajan ja maahantuojan velvollisuuksiin. Tunnusomaiset tuoksut ja maut kielletään savukkeista ja kääretupakasta. Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta pitää makuaineiden käytön rajoittamista tärkeänä erityisesti tupakoinnin houkuttelevuuden vähentämisen ja lasten tupakoinnin aloittamisen ehkäisemisen kannalta.

Sähkösavukkeista ja niissä käytettävistä nikotiininesteistä säädetään esityksen mukaan jatkossa tupakkatuotteita vastaavasti. On myös perusteltua, että tiettyjä nikotiininesteiden laatua ja turvallisuutta koskevia säädöksiä sovelletaan myös sähkösavukkeiden nikotiinitomiin nesteisiin. Vähentämällä sähkösavukkeiden houkuttelevuutta voidaan esimerkiksi ehkäistä pienten lasten nikotiinimyrkytyksiä sekä sitä, että sähkösavukkeet muodostuvat uudeksi väyläksi nikotiiniriippuvuuteen alaikäisille. Valiokunta korostaa myös sähkösavukkeessa käytetyn höyryn hengittämisen voivan alustavien tutkimusten mukaan aiheuttaa terveystarpeita, joita ei vielä riittävästi tunneta.

Nikotiininesteiden hallussapito kielletään alle 18-vuotiailta, mutta hallussapitokiellon rikkomista ei ehdoteta rangaistavaksi. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, ettei poliisilla ehdotetun sääntelyn perusteella ole toimivaltaa näiden tuotteiden takavarikoimiseksi. Jatkossa rangaistusäästöjen uudistamista arvioitaessa on aiheellista selvittää myös takavarikointimenettelyyn liittyvää sääntelytarvetta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 69/2016 vp

Esityksessä ehdotetaan myös kaikkien savuttomien tupakkatuotteiden myynnin ja muun luovuttamisen sekä maahantuonnin kieltämistä. Myös tupakan vastikkeille, kuten niin sanotulle energianuuskalle, ehdotetaan nykyistä tiukempaa sääntelyä. Valiokunta pitää savuttomien tuotteiden ja tupakan vastikkeiden kattavaa sääntelyä tarpeellisena niihin liittyvien terveysriskien ja erityisesti sen vuoksi, että on olemassa viitteitä niiden käytön lisääntymisestä nuorten keskuudessa.

Arvoisa puhemies! Esityksen mukaan asuntoyhteisöt saavat hakea kunnalta tupakointikieltoa rakennuksensa huoneistoihin kuuluville parvekkeille, huoneistojen käytössä oleviin ulkotiloihin ja huoneistojen sisätiloihin. Kunnan viranomaisen olisi määrättävä tupakointikielto, jos kyseisestä tilasta voi tilan rakenteiden ja muiden olosuhteiden vuoksi kulkeutua tupakansavua toiseen vastaavaan tilaan.

Perustuslakivaliokunta kiinnitti lausunnossaan huomiota siihen, ettei lakiehdotus erottele esimerkiksi satunnaista ja vähäistä savun kulkeutumista. Lausunnon mukaan tupakointikiellon määräämiselle tulisi lisätä edellytykset, jotka liittyvät tupakansavun kulkeutumisen haitallisiin vaikutuksiin ja tämän aiheuttaman asumishaitan merkittävyyteen. Valiokunta ehdottaa lausunnon perusteella esitystä muutettavaksi siten, että kiello on määrättävä silloin, kun savu voi kulkeutua lain kohdassa mainittuihin tiloihin muutoin kuin poikkeuksellisesti. Valiokunta katsoo, ettei tupakkalain tavoitteiden ja terveyden edistämisen kannalta ole tarkoituksenmukaista asettaa kiellon määräämiselle muita perustuslakivaliokunnan ehdottamia edellytyksiä.

Täydentävässä hallituksen esityksessä ehdotetaan, ettei yksityisessä käytössä olevan kulkuneuvon sisällä saa tupakoida, kun siellä oleskelee alle 15-vuotias henkilö, mutta kiellon rikkomista ei ehdoteta säädettävän rangaistavaksi. Perustuslakivaliokunta katsoo, että nyt ehdotetun autotupakointikiellon erot valiokunnan vuonna 2010 arvioimaan esitykseen vähentävät olennaisesti kiellon valtiosääntöoikeudellista ongelmallisuutta perusoikeuksien yleisten rajoitusedellytysten kannalta. Valiokunta kuitenkin huomautti, että hallituksen esitys sisältää ylisääntelyn piirteitä.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta toteaa, että kiellon säätämällä voidaan lisätä tupakoivien henkilöiden tietoisuutta passiivisen savulle altistumisen erityisesti lapsille aiheuttamista haitallisista terveysvaikutuksista. Kiellon arvioidaan voivan edelleen vähentää autossa tupakointia, ja sen säätämällä on selvityksen mukaan väestön laaja tuki. Valiokunta pitää lasten terveyden ja suojelun kannalta tarkoituksenmukaisena täydentävän esityksen lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Lakiehdotus merkitsee myös kaikkien savuttomien tupakkatuotteiden myynnin ja muun luovuttamisen sekä maahantuonnin kieltämistä. Matkustajatuonnin osalta säädettäisiin grammamääräinen rajoitus, jota ehdotetaan nykyistä pienemmäksi. Lisäksi ehdotetaan suussa käytettäväksi tarkoitettujen tupakan laittoman kaupan ehkäisemiseksi, että matkustajatuonnille säädetään vuorokausiraja. Valiokunta pitää ehdotettuja maahantuonnin rajoituksia perusteltuina mutta toteaa, että esimerkiksi maahantuonnin aikarajoja on pyrittävä jatkossa yhtenäistämään.

Arvoisa puhemies! Valiokunnan käsityksen mukaan ehdotettujen säännösten avulla voidaan vähentää tupakka- ja nikotiinituotteiden houkuttelevuutta ja niiden aiheuttamaa riippuvuutta, ehkäistä lasten ja nuorten tupakoinnin aloittamista sekä suojella väestöä tupakansavulle altistumiselta.

Tupakkatuotedirektiivin säädökset piti saada voimaan 20. päivänä toukokuuta 2016. Laki kuitenkin lykkääntyy reilulla kuukaudella hallituksen tekemän täydentävän esityksen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 69/2016 vp

vuoksi. Valiokunta otti huomioon tämän lykkäytymisen myös siirtymäsäädöksissä. Sekä tupakkatuotedirektiivin täytäntöönpanon että kansallisista lähtökohdista esitettyjen säännösten voimaantulo mahdollisimman pian on valiokunnan käsityksen mukaan tärkeää.

Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä muutettuna, ja valiokunnan mietintö on yksimielinen.

16.40 Mika Niikko ps: Arvoisa herra puhemies! Suomella on kunnianhimoinen tavoite olla tupakkavapaa maa vuoteen 2040 mennessä. Tämä tavoite on asiantuntijoiden mukaan myös mahdollista saavuttaa vuoteen 2030 mennessä, kunhan käyttöön otetaan uusia tupakointia rajoittavia ja ehkäiseviä toimenpiteitä.

Olen osaltani seurannut tiiviisti tämän tupakkalain etenemistä, jota nyt käsittelemme. Nyt on sosiaali- ja terveyslautakunnan tilinpäätöksen aika. Tupakkalain esityksessä ehdottomasti positiivinen puoli on se, että autossa tupakointi lapsen läsnä ollessa kielletään. Lapsen suojele tupakalta on hyväksyttävää ja tärkeä tavoite. Tosin ihmettelen sitä, miten autossa tupakoinnin kieltäminen käytännössä toimii, sillä sitä ei esitetty rangaistavaksi. Laki ilman sanktiota voi jäädä tehottomaksi. Näin tärkeässä asiassa en sitä soisi. Vastaavasti parveketupakoinnin kieltäminen nähtiin hyvinkin tärkeänä. Siinä kunta voi määrätä uhkasakon henkilölle, joka rikkoo taloyhtiön parveketupakointikieltoa. Tästä ei ole pitkä matka myöskään siihen, että taloyhtiöiden järjestyssääntöjen perusteella asunto voidaan ottaa vaikkapa haltuun, jos ei sääntöä noudateta. Tulevaisuudessa tulemme näkemään varmasti riitoja myös siitä, että hädöt on saatu parvekkeella tupakoinnin kieltämisen johdosta. Jos parveketupakoinnin kieltämisen toteutumiseksi on olemassa keinoja, miksi samalla logiikalla emme olisi suojelleet lapsia haitalliselta tupakansavulta siten, että olisi annettu edes uhkasakon työkalu? Tätä jäin miettimään.

Valitettavasti tupakkalakiesitys on epälooginen joiltain muiltakin osin. Laki tulee vaikeuttamaan savuttoman yhteiskunnan saavuttamista. Kuinka luulemme saavuttavamme savuttomuuden tavoitteen, jos lainsäädännön uusi sisältö on osin kuin, sanoisinko, tupakkateollisuuden sanelema? Sähkösavukkeiden sääntelyn huomattava tiukennus nykytilaan nähden vaikeuttaa tupakoinnin lopettamista monen osalta. Sähkötupakoitsijoita arvioidaan olevan Suomessa jo yli 100 000, ja määrä kasvaa huomattavaa vauhtia. Joidenkin arvioiden mukaan jopa yli 90 prosenttia sähkösavukkeiden käyttäjistä on entisiä tupakoitsijoita. Sähkösavukkeet eivät siis näytä olevan portti tupakointiin vaan päinvastoin. Miljoonat ihmiset ovat päässeet irti tupakka- ja nikotiiniriippuvuudesta. Tällaista kehitystä meidän tulee ehdottomasti lainsäädännön keinoin tukea ja antaa siihen kannustuksemme. Ministeriön virkamiesten vakuuttelut sähkösavukkeiden portista tupakointiin olivat täysin perusteettomia mutta ikävä kyllä kelpasivat valiokunnalle. Sähkösavukkeiden vaarallisuutta ja terveyshaittaa on korostettu pääosin mielikuvien perusteella. Yhtään kunnollista tutkimusta Suomessa tai länsimaissa ei kuitenkaan ole siitä, että sähkösavuke olisi missään tapauksessa ainakaan vaarallisempi kuin tupakointi. Päinvastoin, sen edut on nähty jopa lääkäreitten piireissä ulkomailla niin merkittäviksi, että ihmisiä on kehoitettu siirtymään tupakoinnista sähkötupakan piiriin. Tarinat räjähtelevistä sähkölaitteista ja popcorn-keuhkojen synnystä ovat kuin mannaa tupakkayhtiöille. Eri asia kuitenkin on se, mikä on totuus.

Arvoisa puhemies! Kansanedustajat ovat saaneet hyvin paljon palautetta siitä, että tupakkalaissa tulisi olla riittävä siirtymäaika sen voimaan tulemiseksi. Muutoin esimerkiksi puhutaan kielteisellä tavalla omaisuudensuojasta ja siihen puuttumisesta. Ilman siirtymäaikaa kauppiaiden ja maahantuojien varastot uhkaavat jäädä yrittäjien käsiin. Perustelut

Pöytäkirjan asiakohta PTK 69/2016 vp

siitä, että direktiivin aikataulu on ollut esimerkiksi maahantuojien tiedossa, ei ole riittävä. Jokaisella yrittäjällä on oikeus kaupantekoon, eivätkä he voi lopettaa kaupantekoa ennen kuin laki tulee voimaan. Yleensä tällaisessa lainsäädännössä on siirtymäaika myös näiden yrittäjien näkökannalta katsoen. Tärkeämpi kuitenkin omalta osaltani on se näkökulma, että se siirtymäaika koskee myös 100 000:ta sähkösavukkeiden omistajaa. Mikäli sähkösavukkeiden omistajalla ei ole siirtymäaika lainkaan, lain voimaantulon jälkeen hänellä ei ole mahdollisuutta hankkia näitä lisäosia laitteisiinsa, joihin hän on investoinut.

Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunta on huomionnut tupakkalain valmistelussa sähkösavukkeen osalta siirtymäaikaan ja voimaantuloon liittyvän tarpeen. Tämä on hyvä asia. Sähkösavukkeiden osalta lain voimaantulosta ja siirtymäajoista tehtiin valiokunnassa muun muassa seuraavat esitykset: 1) Makunesteitä saa myydä 1.1.2017 saakka, minkä jälkeen ne kielletään. 2) Suomalaiset verkkokaupat kielletään heti lain voimaan tultua. 3) Rajat ylittävää etämyyntiä verkkokauppa saa tehdä vain 1.1.2017 saakka. 4) Sähkösavukkeiden esilläpitokiello — elikkä kaupan hyllyissä — alkaa vasta 1.1.2017. Ja viides kohta, esimerkin mukaisesti: 5) Sähkösavukkeen vähittäismyyntipakkauksen muutokset tupakan osalta astuvat voimaan 20.5.2017.

Siirtymäaika ja omaisuuden suojausperiaate näyttävät päällisin puolin toteutuvan. Tosi-asiassa siirtymäaika ei koske kuitenkaan sähkösavukkalaitteita ja sen osia lainkaan, siis sähkösavukkalaitteita, jotka eivät ole direktiivin mukaisia, eli niitä satoja erilaisia tuotteita, joita Suomessa myydään ja on myyty — sillä yhtä, kahta tuotetta lukuun ottamatta Suomessa ei ole vielä myyty direktiivin mukaisia tuotteita lainkaan. Harmillista valiokunnan esityksessä on se, että prosessissa ja valiokunnan jäsenten mielessä on ollut se näkökulma tai mielipide, että myös kaupan hyllyillä oleville sähkösavukkalaitteille tulisi tämän lain voimaantulon jälkeen olemaan siirtymäaika. Vielä rautalankaversio tästä: elikkä käytännössä laki voimaan tultuaan tarkoittaa sitä, että kauppiat kyllä saavat, ensimmäiseksi, sen siirtymäajan pitää niitä tuotteita hyllyillä, toiseksi he saavat pitää hyllyissä kyseisten tuotteiden pakkauksia, mutta kolmanneksi he eivät saa siellä pakkauksissa pitää minkäänlaisia laitteita sisällä, elleivät ne laitteet ole direktiivin mukaisia. Siinä meillä on omaisuuden suojaus kerrakseen, ja tämä jos mikä on kohtuutonta.

Arvoisa puhemies! Koska yleisesti on luultu, että siirtymäaika koskisi myös näitä tuotteita, mitkä ovat siellä paketin sisällä, olisi mielestäni tärkeää, että tämä epäkohta korjattaisiin täysistunnossa. Tämä on käytännössä valiokunnan puheenjohtaja Tuula Haataisen käsissä ja miksei myös keskustan Hannakaisa Heikkisen, varapuheenjohtajan, käsissä. Tämä asia olisi kohtuullista korjata täällä yhdellä pykälämuutoksella. 122 § sanoo näin: "Sähkösavukkeen vähittäismyyntipakkauksen muutokset tupakan osalta astuvat voimaan 20.5.2017." Ja tämä teksti menee käytännössä näin: "Sähkösavukkeita, joita ei ole täytetty valmiiksi nikotiinineesteellä ja joiden vähittäismyyntipakkaukset eivät ole 36 §:n ja sen nojalla annettujen sääntöjen mukaisia, saa kyseisten säännösten estämättä myydä ja muuten luovuttaa kuluttajille 20. päivään toukokuuta 2017, jos tuotteet on valmistettu tai luovutettu vapaaseen liikkuvuuteen ennen 20. päivää marraskuuta 2016." Tästä pykälästä ei olisi tarvinnut poistaa kuin "kyseisten säännösten estämättä", mikä viittaa sinne 36 §:ään, vähittäismyyntipakkauksen markkinointiin. Jos tämä ei olisi tässä mukana, tämä sallisi myös tämän paketin sisällä olevan tuotteen myynnin siihen saakka. Mutta, arvoisa puhemies, tämä on nyt sitten kuitenkin eduskunnan käsissä, ja ennen kaikkea vetoan vielä teihin valiokunnan jäseniin, että olisitte tämän pienen epäkohdan korjanneet, niin että olisi tämä kohtuuskäsitelmä tullut tässä huomioonotua.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 69/2016 vp

Arvoisa puhemies! Aivan lopuksi haluan myös mainita näitten makunesteitten kieltämisestä. Suomi olisi halunnut kieltää kansallisena erikoisuutena kaikki muut paitsi tupakanmakuiset makuaineet. Aluksi aiottiin kieltää kaikki makuaineet, mutta EU:n komissio huomautti asiasta. Kuitenkin on aivan mahdollista kieltää aineita, joilla nesteitä voi maustaa. Nykyisissä makunesteissä käytetään samoja ainesosia kuin elintarviketeollisuudessa, vaikkapa leivonnassa. Mitä muuta tästä seuraa kuin se, että ihmiset alkavat maustaa nesteitään itse? Tässä on selvä riski sille, että makunesteitä kotikonstein maustavat alkavat myymään nesteitä muille, jolloin syntyy uusi laiton bisnes maahamme.

Arvoisa puhemies! Tämä on vakava haaste. Nämä makunesteet eivät tule poistumaan tästä maasta millään tavalla, koska niitä ruvetaan myymään silloin kotikonstein tehtyinä. Kotimaustaminen lisää terveysriskejä, ja keuhkoihin vedettävien höyryjen sisällöstä ei olisi tietoa höyrystelijöillä itsellään eikä viranomaisilla.

Arvoisa puhemies! Vielä viimeisenä haluan nostaa sen etämyyntiasian, että nythän me teemme tämän lainsäädännön, esityksen, mukaan niin, että suomalainen verkkokauppatoiminta loppuu välittömästi, kun laki tulee voimaan joskus heinäkuun tienoilla, ehkä elokuussa, mutta sitten nämä ulkomailta toimivat kaupat saavat myydä Suomen alueelle vielä vuoden loppuun saakka. Tämähän ei ole direktiivin vastaista, tämän tarkistin. Tämä olisi direktiivin vastaista, jos oltaisiin sallittu suomalaisten verkkokauppojen myydä mutta ei muitten eurooppalaisten verkkokauppojen myydä. Suomessa kuitenkin tehdään näköjään sen kaltaista lainsäädäntöä, että me emme omia yrityksiämme kunnioita niin paljon kuin muita eurooppalaisia yrityksiä. (Puhemies koputtaa) He saavat myydä, mutta suomalaiset yritykset eivät. (Puhemies koputtaa)

Nämä ovat ikävä kyllä niitä huonoja puolia tässä esityksessä, mutta muutoin tupakkalakiesitys on hyvä. Se on askel oikeaan suuntaan, savuttomaan Suomeen — näitä muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Kannatan sitä, että me näillä pienillä evästyksillä tekisimme nämä korjaukset ja hyväksyisimme tämän tupakkalain sitten tämän jälkeen.

16.51 Sari Sarkomaa kok (varsinainen puheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tupakkalain uudistus on harppaus kohti savutonta Suomea. Kokoomuksen eduskuntaryhmä on tyytyväinen tupakkalakiuudistuksen etenemiseen, ja kiitan myöskin koko valiokuntaa siitä, että tämä merkittävä lakiesitys saatiin käsiteltyä yksimielisesti — erityiskiitokset valiokunnan puheenjohtajalle.

Tavoite tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön loppumisesta vuoteen 2030 mennessä on taas jälleen lähempänä, kun tämä lakiesitys on hyväksytty. Suomi on ollut tupakkapolitiikan edelläkävijä jo neljä vuosikymmentä. Tupakointi on entisestään vähentynyt. Se on hyvä asia, mutta edelleen tupakointi on valtava kansanterveydellinen ongelma. Tupakointi on syynä noin joka kuudennessa kaikista 35—64-vuotiaiden kuolemista, puhumattakaan niistä sadoistatuhansista sairauslomapäivistä, eli kyseessä on erittäin vakava kansanterveydellinen ongelma.

Uudessa tupakkalaissa pyritään monin keinoin ennalta ehkäisemään tupakan terveyshaittoja, ja tässä on myöskin erityisesti toimia passiivisen tupakoinnin vähentämiseksi. Altistumista passiiviselle tupakoinnille pyritään vähentämään mahdollistamalla parveketupakoinnin kieltäminen. Tämä on erittäin pitkään odotettu uudistus, eli tavoitteena on todellakin häiritsevän parveketupakoinnin kitkeminen. Kokoomukselle oli todella tärkeä tavoite, että taloyhtiöille saadaan työkaluja puuttua häiritsevään tupakointiin, ja haluamme todellakin, että oikeus savuttomuuteen kuuluu myös niille ihmisille, jotka ovat esimerkiksi

Pöytäkirjan asiakohta PTK 69/2016 vp

omassa kodissaan tai oleskelevat omalla parvekkeella. Eli tämän lain tultua hyväksytyksi kunta voi taloyhtiön pyynnöstä vaatia kieltoa. Tärkeää on, että tätä kohtaa laissa seurataan, ja tärkeää on, että varmistetaan, että tämä on riittävän selkeä ja todella päästään siihen tavoitteeseen, että parveketupakointia voidaan kitkeä. Totean vielä, että asuntoyhteisössä jokaisella on oikeus tupakoida omassa asunnossaan, parvekkeellaan ja ulkoalueella, jos se ei aiheuta haittaa muille asukkaille. Ennalta ehkäisevä vaikutus on myös sillä, että sähkötupakan käyttö rajataan muualla kuin tupakoinnille osoitetuissa paikoissa.

Se, mikä on erinomaista, on se, että eduskunnassa lakiin lisättiin hallituksen täydentävällä esityksellä kieltö tupakoida autossa, jossa on alle 15-vuotiaita lapsia. Lapsen oikeus terveyteen on mielestämme yksinkertaisesti ja itsestäänselvästi arvokkaampi asia kuin aikuisen oikeus tupakoida missä vain ja milloin vain, ja pidän kansanterveydellisesti merkittävänä todellakin, että tämä asia saatiin tähän lakiesitykseen tässä käsittelyn aikana lisättyä. Kokoomus on ollut tässä erittäin aloitteellinen, ja myös kokoomuksen sote-kolmikko on toiminut aktiivisesti, että saisimme tähän lakiin kiellon tupakoida autossa silloin, kun lapsia todellakin on läsnä. Ja näin terveydenhuollon ammattilaisena haluan tässä alleviivata, että passiivinen altistuminen tupakansavulle on todellakin haitallista lasten terveydelle. Tästä on selkeää tutkimustietoa, eli savulle altistuminen vahingoittaa lasten valtimoita ja lisää astman, allergisen nuhan ja keuhkoputkentulehduksen yleisyyttä. Tällä kiellolla on myöskin vahva symbolinen vaikutus siinä, että näytetään selvästi, että yhteiskunta ei hyväksy lasten terveyden vaarantamista altistamalla heitä tupakansavulle. Ja oli huomionarvoista myöskin se, että tuo perustuslakivaliokunnan aiempi kanta tässä muuttui ja todellakin lasten terveys meni sen edelle, että aikuiset saavat tuprutella tupakkaa missä vain. Eli tämä oli loistava asia.

Kun aika tuossa rientää, joudun pyytämään myöskin toisen puheenvuoron, arvoisa puhemies, mutta totean todellakin, että tupakkalaki on tiukka ja se, mikä tässä on erinomaista, on se, että tässä tupakkalain uudistamisessa tupakkatuotteita todellakin kohdellaan yhdenvertaisesti eli uudistuksessa perinteisen tupakan lisäksi savuttomia tupakkatuotteita ja tupakanvastikkeita säännellään entistä kattavammin. Tuolla sääntelyllä pyritään terveysriskien hallintaan sekä ennalta ehkäisemään tupakkatuotteiden käytön lisääntymistä erityisesti nuorten keskuudessa. Eli selkeä sininen lanka tässä lainsäädännössä on todellakin lasten terveydensuojelu ja ennaltaehkäisy, etteivät lapset ja nuoret aloittaisi tupakointia.

Sen tässä vielä totean, että nikotiinituotteet ovat erittäin koukuttavia kaikissa muodoissaan, ja vaikka perinteinen tupakka on vaarallista, myös muilla nikotiinituotteilla on haittoja. Ne aiheuttavat vahvaa riippuvuutta, ja sen takia lainsäädännön on elettävä ajassa ja tunnistettava myöskin nämä uusimmat tuotteet, ja siihen tällä lakiesityksellä on pyrittävä.

Totean vielä ihan lopuksi, että tupakkalainsäädännön on kehityttävä jatkossakin, jotta savuton Suomi on mahdollinen. Tässä uudistuksessa kielletään alle 18-vuotiailta nikotiinien hallussapito, mutta kiellon rikkomisesta ei seuraa rangaistusta. Tämä vastaa nykyisin voimassa olevaa tupakkatuotteiden hallussapitokieltoa, joka säilyy ennallaan, mutta tulevaisuudessa on aiheellista pohtia myös takavarikointiin liittyvää sääntelyn tarvetta ja ehkä jatkossa myöskin noita tuotemerkittämiä paketteja eli tätä plain package -linjaa. Eli tässä tupakkalainsäädännössä on vielä tiukentamisen varaa.

16.57 **Ben Zyskowicz kok:** Arvoisa herra puhemies! Arvoisat Suomen kansan edustajat! Haluan ensinnäkin kiittää sosiaali- ja terveysvaliokuntaa yksimielisestä mietinnöstä ja to-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 69/2016 vp

deta, että toisaalta olen mietintöön eräiltä osin tyytymätön mutta toisaalta hyvin tyytyväinen.

Ensin nämä huonot uutiset. Olen mietintöön tyytymätön sen vuoksi, että vaikka valiokunta hyväksyi hallituksen esityksen, niin valiokunta ja sitä kautta eduskunta ei pyrkinyt ottamaan yhtäkään askelta pidemmälle kuin mitä hallitus esitti. Kuten tiedämme, Suomi on ollut edelläkävijä tupakoinnin rajoittamisessa jo 1970-luvulta alkaen, ja nyt ovat muutama maat itse asiassa ajaneet Suomen ohi. Valiokunta ei hallituksen esitykseen nähden esimerkiksi laajentanut tupakkavapaita alueita tai kiinnittänyt edes huomiota siihen, saatikka muuttanut pykälää sen osalta, että meille tulisi näitä niin sanottuja brändittömiä tupakka-askoja, joissa ei siis ole tätä merkkiä. Mitä tulee näihin uusiin alueisiin, lähetekeskustelussa mainitsin joitakin esimerkkejä siitä, muun muassa jätskibaarin terassin, missä mielestäni tupakointi voitaisiin kieltää. Mutta tällaista askelta ei vielä tässä vaiheessa oltu valmiita ottamaan.

Kuuntelin kerran radiosta, kun toimittaja haastatteli valiokunnan puheenjohtaja Haataista ja ihmetteli, saako Suomessa nyt enää missään tupakoida. Minä kutsuisin tämän toimittajan joskus luokseni aamulla, kun tulen junalla tuohon rautatieasemalle. Ensimmäiset pistävät röökiksi heti siinä asemalaiturilla. Sen jälkeen kävelen Holiday Inn -hotellin edestä, ja siinä on onneksi kyltti, että hotellin oven edessä ei saa tupakoida, mutta hotellin oven molemmilla puolilla muutaman metrin päässä tupakoidaan. Sitten ohitan Sanomatalon kulman, missä on porukkaa tupakalla, ja sen jälkeen Kiasman edessä tupakoidaan. Eli kun kävelen tuolta asemalta eduskuntaan, niin ei juuri muuta saa tehdä kuin väistellä tupakoitsijoita.

Mitä sitten tulee näihin brändittömiin askeihin, tupakoihin, niin eräissä maissa on todellakin toimittu niin, että tupakkaa myydään, sikäli kuin myydään, ilman, että on näitä brändejä. Kuitenkin me tiedämme, että nämä brändit ovat usein houkuttelevia ja nuoria puhuttelevia. STM:n virkamies sanoi, että tällaista ei Suomessa valmistella, eikä valitettavasti valiokuntakaan edellyttänyt, että tämä olisi seuraava askel. Mutta haluan kyllä täältä eduskunnan puhujapöytästä lähettää sellaiset terveiset STM:lle, että kun nyt tämä uudistus on tehty, ja hyvä niin, niin seuraavaksi mielestäni tulisi ryhtyä valmistelemaan seuraavaa askelta, johon kuuluisivat myös nämä merkittömät tupakka-askit.

Herra puhemies! Olen toki monelta osin myös tyytyväinen valiokunnan mietintöön. Ennen kaikkea olen tyytyväinen siihen, että tämä parveketupakoinnin rajoittaminen toteutui käytännössä siinä muodossa kuin mitä hallitus esitti.

Julkisessa keskustelussa usein ajatellaan, ja taisi edellinenkin puhuja käyttää sellaista muotoilua, että "kunta voi määrätä" tupakointikiellon, jos taloyhtiö sitä pyytää. Tämä ei vastaa sitä, mitä eduskunta on nyt säätämässä. Nimittäin tämän sosiaali- ja terveysvaliokunnan muotoileman 79 §:n 2 momentti kuuluu seuraavasti: "Kunnan on määrättävä" — siis kunnan on määrättävä — "tupakointikielto hakemuksessa tarkoitettuihin tiloihin, jos tiloista voi niiden rakenteiden tai muiden olosuhteiden vuoksi muutoin kuin poikkeuksellisesti" — tämä muutoin kuin poikkeuksellisesti on valiokunnan tekemä lisäys, jolle on ihan perusteensa — "kulkeutua tupakansavua toiselle parvekkeelle, toiseen huoneistoon kuuluvan ulkotilan oleskelualueelle tai toisen huoneiston sisätiloihin."

Ja jotta tämä asia tulisi täysin selväksi kaikille niille kuntien virkamiehille, hallinto-oikeuden tuomareille ja korkeimman hallinto-oikeuden tuomareille, jotka joutuvat vielä tähän liittyviä valituksia käsittelemään tai riitoja käsittelemään, luen mitä perustuslakivaliokunta tältä osin lausui. Se lausui näin: "Tupakointikielto on tupakkalakiehdotuksen 79 §:n

Pöytäkirjan asiakohta PTK 69/2016 vp

2 momentin mukaan määrättävä, jos säännöksessä tarkoitetuista tiloista 'voi' kulkeutua tupakansavua toiseen säännöksessä mainittuun tilaan." Sitten tulee muuta tekstiä ja tämä jatkuu näin: "Säännöksessä ei ole mitenkään kvalifioitu savun kulkeutumista esimerkiksi sen määrän taikka häiritsevyyden, haitallisuuden tai olennaisuuden suhteen." Sen jälkeen perustuslakivaliokunta kiinnitti huomiota tähän mahdolliseen satunnaiseen kulkemiseen, ja senhän valiokunta myös korjasi tässä pykälässä. Eli tässä pykälässähän nyt sanotaan "muutoin kuin poikkeuksellisesti voi kulkeutua". Sen jälkeen perustuslakivaliokunta täysin yksiselitteisesti lausuu vielä seuraavaa: "Säännöksen mukaan kiello on määrättävä, jos säädetyt edellytykset täyttyvät, mikä tekee kiellon määräämistä koskevasta harkinnasta niin sanottua sidottua harkintaa. Tämä tarkoittaa käytännössä, että jos tietystä paikasta voi kulkeutua tupakansavua toiseen paikkaan, kunnan on määrättävä kiello, jos sitä haetaan."

Eli kaikille teille kunnan virkamiehille, jotka joudutte näitä asioita käsittelemään, kaikille hallinto-oikeuden tuomareille, kaikille korkeimman hallinto-oikeuden tuomareille: mikäli taloyhtiö päättää hakea tätä kielloa, niin se kiello on määrättävä, jos tupakansavu voi kulkeutua ja niin edelleen. Jokainenhan ymmärtää, että tupakansavu kulkeutuu muutoin kuin poikkeuksellisesti esimerkiksi naapuriparvekkeelle. Ja näin ollen portinvartija tässä asiassa tulee olemaan taloyhtiö — ja hyvä niin.

Toinen asia, mihin, arvoisa puhemies, olen tietysti tyytyväinen, on se, että sosiaali- ja terveysvaliokunta hyväksyi myös hallituksen täydentävässä esityksessä olleen esityksen siitä, että jos autossa on lapsi, niin siellä ei aikuinen saa tupakoida. Perustuslakivaliokunta muutti kantaansa vuodelta 2010, ja kyllä se vanha kanta olikin niin järjetön, että oli kaikki syyt muuttaa. (Timo Heinonen: Miksi siitä ei rangaista?) Haluan tähän yhteyteen yleisemmin todeta, että tämä perustuslakivaliokunnan kannanmuutos osoittaa, että perustuslakivaliokunta, niin kuin esimerkiksi kaikki tuomioistuimet, voi myös muuttaa kantojaan, ja näinhän elävässä elämässä tietysti tapahtuu, että Suomen korkein oikeus ja Yhdysvaltain korkein oikeus ja monet, monet muut tuomioistuimet muuttavat aikaisempia kantojaan. Kun perustuslakivaliokunta tarvitsi kasvojen pesuvedeksi sitä, että aikaisempi kiello koski alle 18-vuotiaita lapsia ja nyt alle 15-vuotiaita lapsia, niin sallittakoon nyt tämä pieni tekosyy tälle muutokselle.

Arvoisa herra puhemies! Lopuksi totean, että tässä taistelussa tupakointia vastaan valistus on tietysti se kaikkein olennaisin asia ja se nuoriin kohdistuva tehokas valistus. Eiväthän yleensä järkevät ihmiset aikuisina ryhdy tupakoimaan. Jos ihmiset ryhtyvät tupakoimaan, he ryhtyvät yleensä nuorina, ja siihen on omat valitettavat syynsä, jotka liittyvät tämmöiseen aikuistumisriittiin ja siihen, että ollaan koviksena muiden kovisten joukossa. Tässä valistuksessa mielestäni olisi tärkeää käyttää nuorten suosimia idoleita esimerkki-ihmisinä. Luin tänään jostain lehdestä, että tämän päivän nuorison idolit ovat tämmöisiä tubettajia — en tiedä, mitä nämä tubettajat tekevät, (Naurua) mutta suosittelen heidänkin värväämistään tähän toimintaan. Ja toivottavasti myös tällaiset tämän päivän idolit kuin Patrik Laine, Sebastian Aho ja Jesse Puljujärvi, jotka toivottavasti eivät tupakoi, saataisiin mukaan tähän tärkeään työhön. En yritä nyt viitata esimerkiksi ulkomaisiin urheilijatahtiin, koska lähetekeskustelussa se osoittautui niin vaikeaksi, (Naurua) heidän nimensä lausuminen.

Herra puhemies! Pääsemme pitkän askeleen eteenpäin, mutta odotan, että hallitus jatkaa johdonmukaista toimintaa tupakoinnin vähentämiseksi Suomessa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 69/2016 vp

17.06 **Sari Sarkomaa kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aivan niin, tuossa lakiesityksessä todellakin todetaan niin, että mikäli taloyhtiö hakee tupakointikieltoa parvekkeelle, silloin tuo kielto on määrättävä. Jos tuossa puheessa sanamuotoni oli epäselvä, oli erittäin hyvä, että tämä asia tulee selväksi.

Totean myöskin sen, että tähän kokonaisuuteen perustuslakivaliokunta kiinnitti huomiota ja totesi tekstissään eräitä pehmennyksiä, joita me emme tähän ottaneet. Kävimme todellakin keskustelun siitä, että lainsäädäntävalta on todellakin valiokunnalla, ja tässä kansanterveydelliset näkemykset voittivat. Todellakin on tärkeää, että tämä pykälä on sellainen kuin se on, ja jokainen tässä salissa todistaa, että silloin tuo kielto on määrättävä. Tämä on kansanterveydellisesti erittäin iso loikka, että parveketupakointiin saadaan nämä väli-
neet.

Kuten puheenvuorossani totesin, matkaa vielä on, että päästään savuttomaan Suomeen. Tämä on yksi askel, ja kyllä (Puhemies koputtaa) tupakoimattomia alueita toivotamme ter-
vetulleiksi, eli hallituksella riittää työtä.

17.07 **Tuula Haatainen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aivan kuten edustaja Zyskowicz täällä totesi, kyllä työtä on vielä ja matkaa tehtävänä siihen, että savuton Suomi 2030 on totta.

Edustaja Zyskowicz otti esille tässä lapset ja nuoret. Minusta tämä laki kuitenkin vie tältä osin erittäin hyvin asiaa eteenpäin siinä mielessä, että nyt tämä portti ja tie tupakointiin menee hyvin paljon myös sähkötupakan ja sitten myös sähkötupakan kaltaisten tuotteiden eli nikotiinittomien sähkötupakkavälineitten kautta eli nämä ovat tutkimusten mukaan nyt niitä, jotka lapsia ja nuoria kiinnostavat, ja sitä kautta opetellaan sitä savukkeen imemisen tapaa, joka sitten johtaa myöhemmin helposti siihen, että siirrytään sitten tupakanpoltoon. Siinä mielessä tämän direktiivin tuomat muutokset ovat tärkeitä, että näihin pannaan rajoitukset, ja siinä huoli erityisesti kohdistuu lapsiin ja nuoriin.

Mutta aivan oikein, tätä askellusta tupakattomaan Suomeen (Puhemies koputtaa) pitää vain jatkaa.

17.08 **Antti Kurvinen kesk** (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Kommentoin lyhyesti tuota edustaja Zyskowiczin erittäin ansiokasta puheenvuoroa vain tämän perustuslakivaliokunnan käytännön osalta, kun siellä itse olin asiaa käsittelemässä. Edustaja Zyskowicz, kuten arvelinkin, kommentoi tuota 74 §:ää, joka sitten tuli hallituksen uuden esityksen jälkeen, että nyt alle 15-vuotiaan ollessa ajoneuvossa siellä ei saa tupakoida. Me voimme tietysti keskustella, onko sillä merkitystä, tupakoidaanko 10-vuotiaan vai 17-vuotiaan kanssa, voiko 17-vuotias vastustaa enemmän tupakointia kuin 10-vuotias. Mutta haluan nyt tarkennukseksi todeta myös, että tässä uudessa esityksessä siihen vuoden 2010 esitykseen verrattuna oli se ero, että ei voi tehdä mitään tarkastuksia sinne autoon, niin kuin oli edellisessä esityksessä. Tämä kielto ei nyt koske asumistiloja, mitä autoissa voi olla, vaikka asuntoautoissa, koska ne ovat kotirauhan piirissä, joka on suojattu varmaan jo Juhana-herttuan ajoista meillä Suomessa.

Loppuun totean vielä edustaja Zyskowiczille, (Puhemies koputtaa) että nämä tubettajat kuvaavat itsestään videoita, he eivät ole putkimiehiä.

17.10 **Mika Niikko ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Zyskowicz nosti ihan hyvät ja tärkeät asiat keskiöön. Tämä autossa tupakointi kuitenkin, kun sitä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 69/2016 vp

halutaan nyt kieltää, olisi voitu tehdä myös silleen, että siinä olisi ollut se sanktion mahdollisuus, kuten parveketupakoinnissakin annetaan se mahdollisuus uhkasakonomaisesti tehostaa sitä toimenpidettä.

Mutta seuraava askel varmaan, missä meidän pitäisi mennä eteenpäinkin, minkä olisin toivonut tässä jo toteutuneen, on, että myös asunnoissa tupakointi olisi kielletty, jos siellä on alaikäisiä lapsia läsnä. Siihen suuntaanhan meidän pitää mennä, että kaikissa niissä tiloissa, missä lapsia on, suojeltaisiin heitä tupakan aiheuttamalta savulta.

Hyvää tässä hallituksen esityksessä on myös se, että tupakointikielto saadaan määrätä myös asuinhuoneiston asuintilaan, jos se savu kulkeutuu tai sitä ei pystytty saamaan estettyä. Siinä mielessä taloyhtiölle jää myös tämä työkalu käyttöönsä. Mutta siinä mielessä on erittäin hyvä, että tupakkalaki uudistuu koko ajan ja mennään askel askeleelta kohti savutonta (Puhemies koputtaa) yhteiskuntaa.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Myönnän vielä vastauspuheenvuorot edustajille Sarkomaa ja Kurvinen — en näe muuta tarvetta välittömästi kuin nämä — ja sitten siirrymme puhujalistaan.

17.11 **Sari Sarkomaa kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Totean vielä, että nuorten tupakointi on todellakin vähentynyt roimasti, se on myönteistä, mutta asiantuntijat ovat hyvin huolissaan sähkötupakan ja nuuskan suosion kasvusta. Tämän tupakkalain erityinen sininen lanka, kuten tässä puheenjohtajakin totesi, on se, että me haluamme suojella lapsia ja nuoria siltä, että he aloittaisivat minkään tupakkatuotteen käyttöä. Kun puhutaan viestinnässä tupakan vaaroista, niin on tärkeää, että tupakan, savukkeiden, terveyshaittojen lisäksi pitäisi keskustella myös muiden nikotiinituotteiden mahdollisista haitoista. Voi todellakin todeta, että jos puhutaan 9.-luokkalaisista nuorista, niin puolet pojista ja kolmannes tytöistä on kokeillut sähkötupakkaa. Ja kun nämä uudet nikotiinia sisältävät tuotteet tulevat markkinoille, niin se saattaa tarkoittaa nikotiiniriippuvuuden yleistymistä. Vaikka meillä on tuotteita, jotka ovat vähemmän vaarallisia kuin perinteinen tupakka, se ei tarkoita todellakaan, että ne ovat terveellisiä, sillä mikä tahansa (Puhemies koputtaa) on terveellisempää kuin tupakka, (Puhemies koputtaa) niin vakava myrky tuo tupakka on, arvoisa puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Edustaja Kurvinen, vastauspuheenvuoro, ja sitten vielä edustaja Niikko.

17.12 **Antti Kurvinen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kommentoin tuota edustaja Niikon puheenvuoroa siitä, että tulisi uhkasakko autossa tupakointiin. Uhkasakkoon kuuluu se asia, että sitä seurataan, jatkuuko tämä huono toiminta, ja sitten se sakko määrätään. Olisi mielenkiintoista nähdä, kuka alkaisi seuraamaan, jatkuuko tämä tupakointi autossa. Tämä kuvastaa, arvoisa puhemies, minusta tämän lainsäädännön tiettyä ongelmatiikkaa, mihinkä myös perustuslakivaliokunta kiinnitti huomiota. Meidän ei pitäisi symbolista lainsäädäntöä luoda ja sellaista polkupyöräkyrääpakkolainsäädäntöä, mitä vähän on syntynyt. Se rapauttaa ihmisten moraalia ja lain kunnioitusta. Samoin puhuimme paljon tuosta alkoholinkäytöstä. Jos aikuinen on humalassa lapsen edessä, se on todella pelottava kokemus lapselle. Meidän pitäisi myös verrata tätä tupakkasääntelyä tähän sääntelyyn, mitä me kohdennamme alkoholiin, etanoliin, kovana myrkkynä. Varmasti pitää lo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 69/2016 vp

pettaa tupakointi asunnoissa lasten aikana ja pitäisi savuttomaan Suomeen päästä, mutta kuitenkin kaikissa pähteissä valistuksen ja sivistyksen lisääminen ovat ainoita keinoja päästä lopullisesti eteenpäin. Sellaista poliisivaltiota ei synny koskaan, (Puhemies koputtaa) että nämä saataisiin kielloilla (Puhemies koputtaa) selväksi.

17.13 Mika Niikko ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Kurviselle sanon sen, että jos ei uhkasakkoa pystytä autossa tupakointiin soveltamaan, niin sitten oltaisiin voitu kuitenkin sakkoa soveltaa. Kyllähän ne keinot meillä olisivat olleet käytettävissä, mikäli me olisimme halunneet.

Edustaja Sarkomaa kovasti maalaili piruja seinille tästä sähkösavukkeen vaarallisuudesta. Totta kai, ei se sähkösavukekaan ole suotava, en sitä siinä mielessä puolusta, mutta itse tiedän, että lapsena asuessani kotona, kun poltettiin viisi askia punaista Norttia samassa tilassa, missä asuin, olisin toivonut, että vanhemmat olisivat polttaneet sähkösavuketta, josta ei ole mitään haittaa ainakaan lapsille. Siinä mielessä meidän täytyy kaikin keinoin tukea niitä aikuisia ihmisiä siirtymään pois siitä haitallisemmasta tuotteesta eli tupakan polttamisesta vähemmän haitalliseen tuotteeseen, kuten sähkösavukkeeseen. Siinä mielessä lainsäädäntö ei saa olla liian tuomitseva ja tiukka, että sähkösavukkeesta tehdään semmoinen myrky, mitä se ei välttämättä ole. Jos halutaan nikotiinivapaa Suomi, niin silloin pitäisi myös ruveta pohtimaan sitä, mihin me tarvitsemme nikotiinipurukumia. Jos saadaan lääkelain keinoin yksi tuote (Puhemies koputtaa) näyttämään myrkyltä ja välillä lääkekeeltä, (Puhemies koputtaa) niin jokuhan tässä on pielessä.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ja nyt vielä ehdottoman viimeisenä vastauspuheenvuoro edustaja Kososelle.

17.14 Hanna Kosonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Terveystavoitteinen tupakkapolitiikka on yleistynyt useissa maissa, ja on erityisen hyvä, että tupakkalainsäädäntö tiukkenee ja sitä on säädetty laajasti, ja on hyvä, että suomalaiset ovat tässä edelläkävijöitä. Erityisesti tervehdin ilolla tässä esityksessä sitä, että se mahdollistaa nykyistä paremmin puuttumisen parveketupakointiin, koska tähän asti tupakoinnin kieltä parvekkeella on ollut hankala, käytännössä jopa mahdoton, toteutettava, sillä se on vaatinut toteen näytettäväksi terveyshaitan savusta. Nyt laki puhuu savuhaitasta, mikä on helpompi näyttää toteen. Edustaja Kurvinen tuossa lainsäädännön aukottomuudesta puhui, ja haluaisinkin vielä tietää, onko terveydensuojelulakiin tulossa muutosta, joka tukee tätä samaa savuhaittakirjausta. On nimittäin erittäin tärkeää, että tämäkin asia nimenomaan aukottomasti etenee.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ja siirrymme puhujalistaan.

17.15 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Hyvät edustajakollegat! On tärkeä ja hyvä tavoite vähentää tupakointia Suomessa, ja tässä on ihan hyviä esityksiä siihen pääsemiseksi, että yhä harvempi nuori aloittaisi tupakoinnin ja yhä useampi vanhempi pääsisi tupakoinnista eroon. Kommentoin tästä muutamia kohtia.

Tämä sähkö tupakointiasia on sellainen, joka itseäni hivenen tässä mietityttää. Se on ollut monelle kuitenkin se tie päästä irti tupakasta, perinteisestä tupakasta, ja sähkö tupakassa näitä haitallisia ainesosia on huomattavasti vähemmän. Se tie tietysti on parempi, että pää-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 69/2016 vp

sisi vaiheittain ulos tupakoinnista, ja sitä varten tietysti nikotiinipurukumitkin ovat aikaan käyttöön tulleet. Sen takia tätä sähkötupakointiosuutta pidän hivenen turhan järeänä.

Tupakoinnin kieltäminen asuntoyhteisöissä on iso osa tätä esitystä, ja tämä koskee erityisesti parveketupakointia. Mielestäni tämä on kyllä kovin monimutkaiseksi tehty tässä, niin kuin tämäkin keskustelu nyt valiokunnan käsittelyn jälkeen on osoittanut, eli kovin monimutkainen... Niin kuin edustaja Zyskowicz esille toi, "kunnan on määrättävä" on tämä muotoilu, mikä täällä on. Minkä takia tarvitaan enää kuntaa siihen päätöksen tekemiseen? Me olemme tässä salissa kuitenkin pitkään puhuneet, että kunnilla on hirveästi tehtäviä, ja olemme pyrkineet niitä vähentämään, ja nyt me luomme sitten yhden aika ison ja vaikean tehtävän, mihin todennäköisesti kuuluu katselmus, sen jälkeen oikaisuvaatimus, toinen katselmus, sen jälkeen erilaiset hallintoasteet käsittelevät niitä ja niin pois päin. Viekö tämä prosessi sitten kaksi kolme vuotta, sen aika tulee näyttämään.

Minun on vaikea ymmärtää, että kun tämä malli on vielä tehty niin, että tässä puhutaan, että päätösvalta tupakoinnin kiellon hakemisesta kuuluu yhtiökokoukselle — eli sitä hakemusta ei voi tehdä taloyhtiön hallitus, mikä on usein pieni toimija, vaan se kuuluu yhtiökokoukselle, missä siis pitää selkeästi enemmistön olla tämän hakemuksen kannalla, ja silloin kun sitä lähdetään hakemaan, on jo taloyhtiöstä enemmistö todennut, että tämä aiheuttaa tämän haitan, miksi sitä halutaan hakea — niin miksi tarvitaan kunta tähän päätöksen tekijäksi vielä. Tähän olisi kyllä mielenkiintoista kuulla vastauksia. Yhtiökokoukset ja jopa taloyhtiöiden hallitukset tekevät monia muita päätöksiä, jotka rajoittavat esimerkiksi asumista ja omia tapoja, ja niihin on tyytyminen ilman, että ne kiertävät aina kyseisen sektorin lautakunnan esimerkiksi kunnassa.

Sitten toisena tämä kulkuneuvossa tupakointi. Hämmästelen sitä, että tässä ei ole poliisi lainkaan toimijana. Minusta on aivan erikoista, että se viranomainen, joka autoilijoiden kanssa useimmiten on tekemisissä, ei ole tässä toimijana, vaan tässä on kunnan viranomainen. Ja sitten tuolla tekstissä todetaan esimerkiksi opettajat — eli opettajista tehdään nyt sitten tämmöisiä tupakkakäyttäjiä: he vahtivat aamulla, kun lapsia tuodaan kouluun, onko autossa savua, ja sitten he menevät ja nuhtelevat, kun ei tässä ole mitään muuta keinoa kuin se, että mennään ojentamaan sinne. En ymmärrä tämäntyyppistä lainsäädäntöä oikeastaan lainkaan, vaikka itse kannatan autotupakoinnin kieltämistä. Tuleeko tästä vain tämmöinen paheksunnan pykälä, eli paheksutaan, että taas siellä sen ja sen autossa tupakoitiin, mutta ei ole muuta keinoa? En itse kyllä mielelläni opettajille, niin kuin tässä esityksessä sysätään, tällaista tehtävää enää laittaisi. Opettajat joutuvat puuttumaan aika moneen muuhun asiaan, mitkä eivät oikeasti kuulu opetustehtävään eivätkä laajasti katsottuna kasvatustehtäväänsäkään, ja kysyisinkin, onko opettajan tehtävä kasvattaa vanhempia eli tässä tapauksessa käydä kertomassa, että ei autossa saa tupakoida. Opettajan tehtävä on kasvattaa lapsia ja ehkä laajassa kuvassa tukea perhettä kasvatustyössä, mutta jos opettajan tehtävänä vielä olisi kasvattaa isää ja äitiä siinä, missä saa tupakoida ja missä ei saa, se ei, arvoisat edustajakollegat, kuulu missään tapauksessa opettajan tehtäviin. Itse olen kasvatustieteen maisteri, luokanopettaja — en ole saanut siihen koulutusta, että minun tehtäväni on esimerkiksi ärjyä, äitiä mennä ojentamaan, kun hän toi Nissanilla lapsensa kouluun, kun siellä autossa oli tupakansavua, enkä edes haluaisi itselleni sellaista tehtävää. Varmasti tässä käy niin, että joku intohimoinen tupakan vastustaja kantelee sitten siitä opettajasta, kun ei opettaja ole mennyt nuhtelemaan sitä Nissanilla lapsen kouluun tuonutta äitiä, ja tästähän tulee aivan erikoinen tilanne. Kyllähän tämä tehtävä kuuluisi ehdottomasti poliisille, ja vaikka siitä ei määriteltäisikään rangaistusta, niin kuin tässä on ollut, voisi kirjoittaa sitten huo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 69/2016 vp

mautuksen taikka todeta, että kun teillä on nyt autossa alle 15-vuotias lapsi, niin se on lain mukaan kiellettyä polttaa. Näinhän poliisi toimii tällä hetkellä polkupyöräilijöidenkin kanssa, jotka ajavat ilman pyöräilykypärää. Eihän siitäkään voi sakottaa, mutta heidän tehtävänsä on ojentaa ja kertoa, että te rikotte lakia, vaikka tästä ei rangaistusta ole olemassaakaan. Valitettavasti näyttää siltä, että tästä esityksestä on tulossa monessa mielessä aika lailla kuollut kirjain ja jopa opettajille taikka jollekin muulle kunnan toimijalle, jonka tehtävä on aivan muu kuin olla tupakkapoliisina, riesa ja vaikeus.

Arvoisa puhemies! Itse kannatan sitä, että autoissa ei saa tupakoida, ja ihmettelen sitä, että tässä 16- ja 17-vuotiailla, joita kyllä isä ja äiti komentavat vielä autoon ja kesälomamatkalle ja joista osaa vielä mummolaan ja mökillekin, ei sitten ole tätä lain suomaa oikeutta savuttomaan autoon, ei heillä ole mahdollisuutta siihen puuttua. Minun mielestäni tämäkin pitäisi vielä korjata.

Tässä muutamia huomioita lakiesityksestä, joka vie sinänsä hyvään suuntaan monilta osin sitä, että pääsemme vähentämään tupakansavua ja tupakansavun vaikutusta itse kunkin, ennen muuta meihin, jotka emme tupakkaa polta.

17.23 Ben Zyskowitz kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Heinenon nosti esiin hyviä pointteja. Itse toin jo lähetekeskustelussa esiin sen, että vaikkapa normienpurkumielessä ei tähän parveketupakointikiellon määräämiseen olisi kuntaa tarvittu, vaan taloyhtiön päätös olisi aivan hyvin riittänyt. Toivon, että seuraavassa vaiheessa otetaan tällainen askel, mutta kuvittelen, että taustalla on varmaan Suomen hyvin legalistinen perinne eli se, että ehkä katsotaan, että tällainen yksilöä koskeva päätös pitää viranomaisen tehdä. En usko, että se on kovin iso ja vaikea tehtävä, kuten edellä kerroin. Se on määrättävä, jos taloyhtiö sitä hakee, mutta se on totta, että siitä sitten valitetaan ja pari vuotta pystyy tupakoitsija ihan valittamalla viivyttämään tämän asian voimaantuloa.

Mitä tähän autossa tupakointiin tulee, niin siitähän olen sitä mieltä, että aivan samoin kuin poliisi valvoo vaikka turvavöiden käyttöä, se olisi voinut ratsiassa valvoa tätäkin asiaa.

17.24 Ulla Parviainen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Meillä kahdella opetusalan henkilöllä taitaa olla vähän erilainen käsitys siitä, mikä opettajan mahdollisuus tai velvollisuus on tällaisissa tapauksissa puuttua asiaan. Eli virkavelvollisuus velvoittaa siihen, että jos lapsen terveys ja turvallisuus vaarantuu ja erityisesti vielä huoltaja aiheuttaa vaaran lapsen terveydelle, niin kyllä siihen velvollisuus on puuttua. Lastensuojelulaki on se, jonka avulla silloin puututaan, ja nyt siinä on vielä tällainen suojelutarpeen selvittämismahdollisuus. Eli silloin jos huoltajalle esittää opettaja tällaista, niin kyllä huoltaja silloin on tullut jo niin kovasti nuhdelluksi, että varmasti se siinä miettii, onko enää tarkoituksenmukaista tupakoida sitten lapsen kanssa kulkiessaan. Eli se olisi saatu kyllä sillä lastensuojelulailla hoidettua, niin kuin tähänkin saakka on. Olen joutunut ja päässyt tällaiseen tilanteeseen, eikä huoltaja siitä minulle kaunaa ole kantanut.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Puhujalistaan.

17.25 Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Tupakoinnin vähentämiseen tähtäävät toimenpiteet ovat terveyspoliittisesti ja kansantaloudellisesti kannatettavia. Taavoitteena täytyy olla savuton Suomi. Tämä lakiesitys on askel oikeaan suuntaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 69/2016 vp

Erityisesti iloitsen siitä, että tässä lakiesityksessä mahdollistetaan savuton ympäristö myös kerrostalossa asuville. Tein viime kaudella lakiesityksen siitä, että jos parveketupakoinnista on todistettu haittaa toisille kerrostalossa asuville, voidaan tupakointi kieltää parvekkeella. Silloin lakialoitteen lähete keskustelussa suurin osa keskusteluun osallistuneista piti aloitetta niuhottamisena ja tupakoijan henkilökohtaisten oikeuksien rajoittamisena. Nyt olen tyytyväinen siihen, että tässä asiassa on tapahtunut tämmöinen myönteinen asennemuutos.

Jokaisella täytyy olla oikeus savuttomuuteen, ja jos parveketupakointi aiheuttaa haittaa toisille, niin silloin tupakoijan oikeuksien tulee olla toissijaisia. Useinhan nämä asiat saadaan hoidettua ihan keskustellen, mutta näin ei aina ole, ja tämä laki antaa selkeitä suuntaviittoja ja ohjeita tällaisiin tilanteisiin. Tosin helpommaksi tämän asian olisi voinut kyllä tehdä, siitä olen samaa mieltä.

Arvoisa puhemies! Kaikkein tärkeintä on tietysti se, että toimisimme niin, etteivät nuoret aloittaisi lainkaan tupakointia. Tässä työssä on oleellista se, että tupakoimattomuudesta tulisi eräällä tavalla muoti-ilmio. Idolien mutta myös kaikkien läheisten aikuisten käyttäytyminen on tärkeää roolimallina toimimista tässä asiassa.

17.27 Antti Kurvinen kesk: Arvoisa puhemies! Hyvät edustajakollegat! Tupakkalainsäädäntö on Suomessa kiristynyt useiden vuosien ajan, ja itse muistan erittäin elävästi, kun tupakkalaisissa tapahtui iso muutos ja ravintolatupakointi kiellettiin. Muistan, että kun silloin ensimmäisen kerran menin ravintolaan, jossa oli aikaisemmin ollut tupakansavua ja sitten siellä ei ollut sitä savua, niin kyllä se tuntui positiiviselta vallankumoukselta astmaatikolle, joka on yleensä aina saanut valtavan yskänkohtauksen, kun on ollut tilassa, jossa on paljon tupakansavua.

Lakiesityksessä asetetaan nyt selkeä tavoite siitä, että tupakan käyttö pyritään lopettamaan kokonaan Suomessa, tavoitellaan niin sanottua savutonta Suomea, ja tämä on tosi hyvä ja hieno tavoite. Toivottavasti siihen päästään, ja se varmasti lisää ihmisten terveyttä, hyvinvointia ja onnellisuutta.

Arvoisa puhemies! Iso muutos, mikä nyt tapahtuu, on se, että jatkossa asunto-osakeyhtiöillä ja muilla niin sanotuilla taloyhtiöillä on mahdollisuus lähteä kieltämään, tai teknisesti ja virallisesti hakea kunnalta kieltoa, että parvekkeilla ei enää saa tupakoida. Tämänhän on vuosia kestänyt vääntö, ja jokainen meistä edustajista on varmasti saanut runsaasti palautetta sekä sen osalta, että pitää kieltää, että sitten on vedottu niihin asukkaitten, vuokralaisten ja osakkeenomistajien, oikeuksiin. Toivon, että asia menee niin kuin edustaja Zyskowiec täällä aikaisemmin sanoi, että tämä kunnan päätös on käytännössä vain muodollisuus, niin että käytännössä asunto-osakeyhtiö sen ratkaisun tekee, mutta pientä huolta minulla kuitenkin siinä on, syntyykö tästä tarpeetonta byrokratiaa ja työllistyvätkö varsinkin isommat kunnat, isommat kaupungit, siinä, kun näitä kieltolupia ja päätöksiä, että ei saa parveketupakoida, alkaa sitten napsahdella. Tuntuishan se vähän kornilta, kun meillä on tarvetta julkisen sektorin ihmisille turvallisuuspuolella, sosiaali- ja terveystieteiden puolella ja monessa muussa paikassa, jos ruvetaan lisäresursseja hakemaan siihen, että käsitellään näitä ja pitää kuntiin palkata sitten ihmisiä, jotka käsittelevät näitä kieltihakemuksia.

Kuitenkin pidän erittäin tärkeänä sitä, että näitä päätöksiä voidaan tehdä ja siellä asumisyhteisöt voivat linjata, että ei poltella saa, koska tällä on totta kai terveyteen vaikutus, mutta sillä on ihan selvä vaikutus myös ihmisten omaisuuteen ja omaisuudensuojaan, kun meistä jokainen tietää yleisestä elämäkokemuksesta, mitä tupakansavu tekee asunnolle ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 69/2016 vp

miltä tuntuu sellaisessa rakennuksessa ja asunnossa, missä on tupakkaa röyhytelty oikein kunnolla. Ja samalla lailla se tuntuu, vaikka se röyhyttely olisi ollut siinä muutaman metrin päässä ylhäällä tai alhaalla tai vieressä asumisyhteisössä.

Arvoisa puhemies! Täällä on jo aikaisemmin käyty debattiakin tästä perustuslakivaliokunnan kannasta. Siinähan pientä tarkistusta tapahtui ehkä asenteessakin, mutta on otettava huomioon se, että se edellinen yritys kieltää autossa tupakointi lapsen aikana oli tiukempi: siinä oli näitä tarkastusoikeuksia, se koski kaikkia alle 18-vuotiaita. Minusta on ihan perusteltu tämä linja, että kyllä 16—17-vuotias pystyy jo ilmaisemaan itseään selkeämmin. Hän on vähemmän heikossa asemassa kuin sitten vaikka 7- tai 10-vuotias.

Kuitenkin minusta, kun me perustuslakivaliokunnassa tätä lakiesitystä käsitelimme, kävimme erittäin mielenkiintoista periaatekeskustelua päihdepolitiikasta. Kuten perustuslakivaliokunnan lausunto toteaa, tässä lakiesityksessä on nyt tiettyjä ylisääntelyn piirteitä ja symbolisen lainsäädännön piirteitä. On vain niin, että emme voi estää kaikkea terveydelle vaarallista ja kaikkea lapsille vaarallista käyttäytymistä säätämällä laissa, että näin ei voi toimia. Erityisesti tässä tulee suhtautuminen alkoholiin, joka on vähintään yhtä iso ongelma Suomessa kuin tupakanpolto. Itse en tupakoi, mutta käytän alkoholia, ja uskallan myöntää sen, että kyllä yhtä haitallista lapselle on varmasti ainakin psyykkisesti se, jos hän näkee vanhempansa samassa tilassa humalassa, on se sitten asunto tai auto, eikä sitä ole erikseen kielletty lainsäädännössä. Toivoisinkin, että siitä huolimatta, että ihan oikein tupakkalaki nyt kiristyy — mikä on hyvä asia, tätä on helppo minunkin tukea pitkäaikaisena tupakan vastustajana, ihan teini-ikästä lähtien — me muistaisimme tässä päihdepolitiikassa ja siinä, että yritetään terveempiä elämäntapoja tuoda, sen, että kuitenkin valistus ja sivistys ovat niitä ainoita kestäviä, lopullisia keinoja, millä me saamme niin myrkyä nimeltä nikotiini kuin myrkyä nimeltä etanoli vääränlaisen ja huonon käytön kitkettyä ja saamme paremman ja terveemmän ja onnellisemman Suomen.

17.32 Sari Sarkomaa kok: Arvoisa puhemies! Haluan vielä todeta, että tässä uudessa tupakkalain korostuu hyvin vahvasti lapsen oikeus terveyteen ja monissa ratkaisussa, joissa tässä on punnittu aikuisen oikeutta tehdä asioita ja lapsen terveyttä, halusimme valita sosiaali- ja terveysvaliokunnassa sen, että olemme lapsen terveyden puolella, ja näin mielestäni pitää tehdä.

Kautta linjan tässä lakiesityksessä toteutuu tupakkatuotteiden yhdenvertainen kohtelu, eli tupakkaa, on se sitten sähkötupakka tai perinteinen savuke, kohdellaan yhdenvertaisesti, ja monet ratkaisut on perusteltu sillä, että halutaan suojata lapsia, koska nikotiini on lapselle hengenvaarallista. Houkuttelevat hajut ja maut halutaan todellakin kieltää sähkötupakkoissa samoin kuin perinteisissäkin savukkeissa, mutta totean sen, että kun laissa sähkötupakka rinnastetaan jatkossa tavalliseen tupakkaan, niin se ei todellakaan tarkoita sitä, että sähkötupakka kielletään — se tässä vielä sanottakoon, kun täällä oltiin kovin huolestuneita tämän sähkötupakan kohtelusta. Eli yhdenvertainen kohtelu tupakkatuotteille ja lasten terveyden suojele — kannatan lämpimästi tämän lakiesityksen hyväksymistä.

Ja ihan lopuksi totean, arvoisa puhemies, että kyllä kokoomuksen eduskuntaryhmällä on valmius jatkaa tupakkalain uudistamista sillä tavalla, että pysymme siinä kyydissä, missä Euroopassa ja maailmassa mennään. Siinä nämä plain paketit eli nämä tupakka-askit, joissa ei ole näitä brändejä, tämäntyyppiset lakiesitykset, ovat tervetulleita. Mutta tässä lainkäsitelyssä pystyimme tähän, ja erinomainen kiitos valiokunnalle, että hyväksyttiin tämä autossa tupakoinnin kieltäminen silloin, kun siellä on alle 15-vuotiaita lapsia. Tämä ei

Pöytäkirjan asiakohta PTK 69/2016 vp

ollut aivan helppo päätös, mutta kansanterveysnäkökulma voitti, (Puhemies koputtaa) ja se on lapsen etu.

17.34 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Totta kai opettajan tulee puuttua havaitsemiinsa epäkohtiin, esimerkiksi pahoinpitelyihin ja tämäntyyppisiin, jos sellaisia havaitsee, taikka erilaisiin ongelmiin, joita saattaa perheestä tulla, mutta tietysti tässä lainsäädännössä, mitä nyt esitetään, on se ero, että se opettaja olisi jo suoraan sen rangaistuksen antaja. Elikkä tässä ei olisi mitään toimenpidettä, mihin ryhdyttäisiin tämän toimesta, vaan hän olisi vain se, joka paheksuu sitä, niin kuin täällä todetaan, eikä olisi niin, että esimerkiksi opettaja tekisi siitä jonkun toimenpiteen eteenpäin, niin kuin tekee siinä tilanteessa, kun hän huomaa, että vaikkapa lasta on pahoinpidelty, tai hän epäilee seksuaalista hyväksikäyttöä tai tämäntyyppisiä, joita itsekkin olen opettajaurani aikana joutunut setvimään. Ne ovat ikäviä ja vakavia asioita.

Edustaja Zyskowicz nosti esille urheilijat, ja pidän erittäin myönteisenä sitä, jos löydämme urheilijoista tällaisia tupakan vastustamisen taikka savuttoman Suomen esimerkkejä, mutta hieman huolestuneena olen myös seurannut sitä, että nuuska — eivät varmasti, toivottavasti, nämä urheilijat, joihin edustaja Zyskowicz viittasi, ole näitä nuuskan käyttäjiä — on aika nopeasti yleistynyt nyt urheilijoiden joukossa, ja se on äärimmäisen vakava ja vaarallinen aine. Itse toivoisin, että löytäisimme urheilijoiden joukoista myös sellaisia esimerkkejä, jotka voisivat tulla sanomaan, että ei nuuskaakaan tarvitse ollakseen hyvä urheilija, vaan sitäkin ilman voi tulla toimeen, vaikkapa sitten Pepsillä taikka tuoremehulla.

17.36 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Tupakoinnin vähentäminen on erittäin hyvä tavoite sekä yksilön että kansanterveyden kannalta, joskaan ei missään nimessä mitenkään helppo toteuttaa. Tässä lakiesityksessä tupakkalain muuttamiseksi on monia hyviä keinoja tupakoinnin vähentämiseksi, ja lasten etukin on pyritty siinä ottamaan huomioon.

Arvoisa puhemies! On kuitenkin pakko ottaa vielä lyhyesti kantaa sähkö tupakointiin ja sen lakiesityksessä toteutettavaan hankaloittamiseen. Monet piintyneet tupakoitsijat ovat näet pystyneet siirtymään tavallisen tupakoinnin parista sähkö tupakointiin, ja ainakin oma näkemykseni on se, että sähkö tupakointi on näistä kahdesta vaihtoehdosta vähemmän huono. Täytyy myöntää, että tältä osin en pidä tätä lakiesitystä kovin onnistuneena.

Parempana keinona tupakoinnin vähentämiseksi olen sitä vastoin pitänyt muun muassa eduskunnan jo aiemmin säätämiä tupakkaveron korotuksia, joista seuraava astuu voimaan nyt heinäkuun alussa, ja lisää tupakkaveron korotuksia on tulossa jatkossakin hallitusohjelman kirjauksen mukaisesti, ja ne tupakkaveron korotukset ovat mielestäni erittäin kannatettavia.

17.37 Juho Eerola ps: Arvoisa herra puhemies! Olen nyt tarkalla korvalla kuunnellut näitä puheenvuoroja tästä uudesta tupakkalainesta, ja oli itsellä alun perin ajatus, että en sano tästä yhtään mitään. Voin kertoa, että joka kerta, kun eduskunta on vuosien saatossa kiristänyt tupakkalakia, siis jo ennen kuin olin itsekään kansanedustajana, olen aina pitänyt näitä kiristyksiä todella huonoina seikkoina ja yksilön vapautta rajoittavina tekijöinä, ja niin on tilanne nytkin. En kerta kaikkiaan ymmärrä esimerkiksi näitä rajoituksia sähkö tupakkaan, jonka avulla moni on itse asiassa päässyt eroon tupakasta. Kuitenkin joka kerta, kun aikaa on mennyt eteenpäin, olen aina hoksannut, että se aiemmin moittimani eduskunnan tekemä päätös onkin ollut hyvä asia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 69/2016 vp

Selkein esimerkki tästä oli tupakoinnin kieltäminen baareissa, josta edustaja Kurvinen tuossa mainitsi. Olimme silloin niihin aikoihin just itse perustaneet tällaisen baarin ja pidimme todella huonona asiana sitä meidän myynnillemme, että tupakointi sisällä kielletään. Meillä ei ollut mahdollisuutta näihin tupakointikoppeihin, joita siihen aikaan sitten tehtiin. Myöhemmin sain todeta, että tämä oli erinomaisen hyvä asia, myyntiin ei ollut käytännössä mitään vaikutusta ja ihmiset, jotka tupakoivat, kävivät ulkona tupakalla eikä siinä ollut mitään moitittavaa.

Tämän tähden — vaikka tällä hetkellä tosiaan tuntuu siltä, että nämä rajoitukset ovat täysin kohtuuttomia tähän sähkötupakkaan, tai sitten tämäntyyppiset autossa tupakoinnin tai parveketupakoinnin kiellot tuntuvat jotenkin erittäin kummallisilta minun makuuni — mitä tunnen itseäni, olen aika vakuuttunut siitä, että kun aikaa kuluu eteenpäin, niin totun näihin muutoksiin ja pidän myöhemmin näitä erittäin (Puhemies koputtaa) edistyksellisinä ja hyvinä päätöksinä.

17.39 Ben Zyskowitz kok: Arvoisa herra puhemies! Oli tosi mieluisaa kuulla edustaja Eerolan rakentava ja vähän poikkeuksellinenkin puheenvuoro, siihen on helppo yhtyä. Minä luulen, että silloin kun tupakointi kiellettiin työpaikoilla, sitä kauhisteltiin ja sitten monet ajan myötä huomasivat, miten ihanaa on, kun ei työpaikalla tarvitse koko ajan haistella tupakkaa. Kun kiellettiin tupakointi baareissa ja ravintoloissa, pelättiin, että se vie nämä paikat jopa konkurssiin. Käytännössä näin ei käynyt, ja tupakoitsijatkin ovat ilmeisen tyytyväisiä, kun ei siellä baareissa ja ravintoloissa tupakoida. Ja niin edelleen.

Eduskunta ottaa nyt askeleen eteenpäin kohti tupakoimatonta ja savutonta Suomea, mutta haluan vielä tässä keskustelun lopuksi osaltani asettaa tavoitteita jo seuraavalle uudistukselle. Mielestäni tätä uudistustyötä on jatkettava, ja niin kuin sanoin, uskon, että nimenomaan nuorison tupakoinnin aloittamisen kannalta olisi merkitystä sillä, että seuraavassa askeleessa todellakin mentäisiin näihin brändittömiin tupakka-askeihin. Enää se ei olisi ehkä niin coolia olla sitten tupakoitsija, kun ei voisi niitä merkkejä kehua ja niiden merkien välillä tehdä houkuttelevammaksi sitä tupakointia.

Toinen seikka, mikä tässä keskustelussa on tullut paljon esiin: En oikein ymmärrä, miksi todellakin sen jälkeen, kun taloyhtiössä on päätetty, että taloyhtiössä ei saa parvekkeella tupakoida, siitä pitää sitten vielä hakea kunnan päätös, joka — niin kuin huomattiin — on sidottua harkintaa, miksi vaivata tällä asiassa sitten kunnan virkamiehiä. Mielestäni taloyhtiön päätös riittää, ja jos meillä on tässä yltiölegalistinen perinne, niin luulen, että olisi aika sille, että taloyhtiö voisi asiasta päättää, koska kuten edustaja Heinonen sanoi, taloyhtiö tekee monia muitakin päätöksiä, jotka koskevat yksilön oikeuksia siinä yhtiössä.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esityksiin HE 15/2016 vp ja HE 58/2016 vp sisältyvän 1. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 15/2016 vp sisältyvien 2.—10. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.